

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rozwoju

2009/0038(CNS)

3.9.2009

OPINIA

Komisji Rozwoju

dla Komisji Rybołówstwa

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie zawarcia Umowy o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei
(COM(2009)0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Eva Joly

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Artykuł 178 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską stwierdza, że „Przy wykonywaniu polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Wspólnota bierze pod uwagę cele [współpracy na rzecz rozwoju]”. Komisja Rozwoju powinna oceniać politykę rybołówstwa zewnętrznego Wspólnoty w tym świetle, jak wyszczególniono w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie spójności polityki na rzecz rozwoju oraz skutków eksploatacji przez UE określonych biologicznych zasobów naturalnych dla rozwoju Afryki Zachodniej¹. Zawartej z Gwineą Umowy o partnerstwie w sprawie połowów nie można uznać zatem za instrument rozwoju, gdyż jego podstawowym celem jest uzyskanie subsydiowanego dostępu dla flot połowowych UE na wody Gwinei, a nie promowanie rozwoju gwinejskiego społeczeństwa. Komisja nigdy nie ukrywała, że postrzega te umowy jako umowy z natury handlowe.

W odpowiedzi na powszechnie wyrażaną krytykę wobec polityki zewnętrznego rybołówstwa UE, warunki umów o partnerstwie w sprawie połowów poprawiły się w porównaniu do tych, jakie zawarto przed 2004 r.:

- każdą umowę ocenia się niezależnie, choć wyniki tych ocen nie są publicznie dostępne;
- klauzula wyłączności zapobiega zawieraniu prywatnych umów;
- Poprawie uległa dalsza kontrola wykorzystania pieniędzy, chociaż oceny wymaga rzeczywiste oddziaływanie tych zmian.

Niedawno przyjęte rozporządzenia w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN) oraz w sprawie upoważnień do prowadzenia działalności połowowej poza wodami terytorialnymi Wspólnoty stanowią dla Komisji dodatkowe instrumenty zapewnienia przestrzegania przepisów przez statki pod banderą UE. Ogólnie rzecz biorąc warunki umów poprawiły się w porównaniu z poprzednio wynegocjowanymi umowami z Gwineą.

Umowa o partnerstwie z Gwineą na lata 2009-2012

Uprawnienia do połowów:

Nowy protokół zezwala 40 statkom UE na połów tuńczyka w wyłącznej strefie ekonomicznej (WSE) Gwinei. Nie zawiera on ograniczenia co do ilości złowionego tuńczyka, ale UE zobowiązana jest zapłacić zaliczkę w wysokości 325 000 euro za 5 000 ton ryby. Jeżeli statki UE złowią większą jej ilość, wymagane będą dalsze płatności. Poprzednia umowa zawierała również zezwolenia na połów krewetek, głowonogów i gatunków ryb dennych. Aktualna umowa nie przewiduje ustaleń co do ryb lub głowonogów, a połów krewetek przewidziany jest na 2010 r., jeżeli spełnione zostaną pewne warunki („przejrzysty” system udzielania dostępu do łowisk krewetkowych, poprawa nadzoru nad połowem na wodach gwinejskich, przeprowadzenie analizy naukowej stanu zasobu krewetek, choć nie wymaga się, by zasób krewetek był obfity). Uprawnienia do połowu krewetek kosztowałyby dalsze 300 000 euro rocznie.

¹ P6_TA(2008)0289.

Rekompensata finansowa:

Poza kwotą zaliczki za połów tuńczyka (325 000 euro), dalsze 125 000 euro rocznie ma być wypłacane „na wsparcie realizacji sektorowej polityki rybołówstwa Gwinei”. Do „wyłącznych kompetencji” władz gwinejskich należeć będzie przeznaczenie budżetowe 450 000 euro rekompensaty finansowej (oraz dodatkowych kwot środków w przypadku odłowu krewetek). Przewidziano dodatkowe środki w wysokości 1,6 mln euro na kolejne cztery lata Protokołu Umowy o partnerstwie w sprawie połowów, przeznaczone na cele wzmocnienia gwinejskiego systemu nadzoru rybołówstwa oraz na umożliwienie instalacji satelitarnego systemu monitorowania statków (VMS) rybackich do dnia 30 czerwca 2010 r.

W ramach Protokołu do niniejszej umowy pełna kwota środków wypłaconych Gwinei będzie niższa od średniej kwoty wynoszącej 4 mln euro rocznie w ramach poprzedniej umowy.

Konsultacja Parlamentu:

Jak zwykle umowę z Gwineą negocjowano i podpisano bez udziału Parlamentu, a statki prowadzą połowy od dnia 1 stycznia 2009 r. Kolejny raz Parlament postawiono przed faktem dokonanym. Po pięciu latach wnoszenia skarg na ten temat, wobec dosłownie jakiegokolwiek postępu w tej kwestii, być może jedynym sposobem poprawy sytuacji będzie wezwanie do renegotjowania umowy.

Ocena umowy:

Szczegółowe warunki nowej umowy charakteryzują się zdecydowaną poprawą. Po pierwsze ograniczony dostęp do wód gwinejskich stanowi pozytywny aspekt, gdyż ocena umowy wskazuje na to, iż wiele zasobów jest zbyt ekspluotowanych. Możliwość stałego dostępu do zasobów krewetek budzi jednak duży niepokój.

Podział płatności na dwie części składowe - finansową rekompensatę za określone uprawnienia połowowe oraz środki na ogólne wsparcie gwinejskiej polityki rybołówstwa – można uznać za krok w kierunku oddzielenia ogólnej kwoty środków wypłacanych krajowi trzeciemu od dozwolonej kwoty połowowej. Jeżeli istnieje ścisły związek między płatnością a dozwolonym odłowem, działa on demobilizująco na ograniczenie możliwości połowowych w przypadku wyczerpania zasobów.

Godne pochwały jest wyasygnowanie pełnej kwoty rekompensaty na wzmocnienia gwinejskiej polityki rybołówstwa, jednak nie wiadomo, jakie będą tego skutki. Już w przypadku poprzedniej umowy (2004-08) Parlament¹ poddawał w wątpliwość efektywność pompowania kwoty prawie pół miliona euro w poprawę kontroli wód gwinejskich. Organizacja Transparency International plasuje Gwineę na 173. miejscu w rankingu 180 sklasyfikowanych państw pod względem „wskaźnika postrzegania korupcji”. Komisja powinna wyjaśnić, jak dokładnie zamierza zapewnić, że pieniądze zostaną wykorzystane w planowy sposób.

Pozostaje kwestia tego, czy poprawki na papierze zostaną osiągnięte w praktyce.

Inny problem to drażliwa kwestia rządów i przejrzystości w Gwinei. Poprzedni rząd, który negocjował umowę, upadł po śmierci prezydenta, a kontrolę nad państwem przejął kolejny wojskowy. Żaden z rządów nie współdziałał w otwarty i przejrzysty sposób jeśli chodzi o

¹ A5-164/2004, sprawozdanie McKenna.

zarządzanie rybołówstwem na wodach Gwinei.

POPRAWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Rybołówstwa, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia Punkt 2 a preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2a) Nowa Umowa o partnerstwie w sprawie połowów nie została jednak zaplanowana jako instrument, który promowałby rozwój w Gwinei;

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia Punkt 2 b preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Poważne obawy co do możliwości wznowienia połowu krewetek w Gwinei, spowodowane wyczerpaniem zasobów, oznaczają, że uprawnienia połowowe na krewetki powinny zostać udzielone wyłącznie wtedy, gdy wiarygodna ocena naukowa wykaże, iż ich zasoby uległy odnowieniu, jeśli takie połowy nie będą miały niekorzystnego wpływu na lokalną gałąź połowu krewetek oraz jeśli trawlerzy UE będą korzystały z urządzeń ograniczających przyłowy.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia Punkt 2 c preambuły (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2c) Komisja może mieć poważne trudności z ocenieniem, do jakiego stopnia wsparcie finansowe, jakie Gwinea otrzymuje na kontrolę rybołówstwa, zostanie wykorzystane na wskazany cel tej pomocy;

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. *Niniejszym zatwierdza się* w imieniu Wspólnoty Umowę o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei.

1. *Zanim zatwierdzi się* w imieniu Wspólnoty Umowę o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei *należy renegotjować Protokół do niej tak, by uwzględniono w nim obawy wyrażone w punktach preambuły 2a, 2b i 2c.*

Tekst umowy *zostaje załączony do niniejszego* rozporządzenia.

Tekst umowy *oraz tekst renegotjowanego Protokołu* zostają załączone do *zatwierdzającego je* rozporządzenia.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 3a
Komisja przedkłada Radzie i Parlamentowi Europejskiemu szczegółowe zestawienie finansowania środków na rzecz zrównoważonego zarządzania gwinejskimi zasobami rybnymi, opisanego w art. 3 Protokołu

ustanawiającego na okres od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. możliwości połowowe i wkłady finansowe przewidziane w umowie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Rządem Republiki Gwinei w sprawie połowów na wodach przybrzeżnych Gwinei. Komisja przedstawia podobne sprawozdanie każdego roku okresu obowiązywania renegotjowanego Protokołu.

PROCEDURA

Tytuł	Umowa o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei
Odsyłacze	COM(2009)0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS)
Komisja przedmiotowo właściwa	PECH
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	DEVE 14.7.2009
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Eva Joly 18.3.2009
Poprzedni sprawozdawca komisji opiniodawczej	Josep Borrell Fontelles
Rozpatrzenie w komisji	2.9.2009
Data przyjęcia	3.9.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 26 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Greze, Enrique Guerrero Salom, András Gyürk, Eva Joly, Franziska Keller, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Gabriele Zimmer
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Santiago Fisas Ayxela, Miguel Angel Martínez Martínez, Emma Mcclarkin, Cristian Dan Preda